

LANDSDELER OG FYLKER I NORGE

د ناروی زونونه او ولایتونه

دغه سیمه د دو ولایتونه ترومسو ، فینمارک Troms و Finnmark. او نورلاند Nordland څخه تشکیل شوی ده.

که تاسو په دسمبر یا جنوري کې شمالي ناروی ته لاړ شئ، نو تاسو ممکن وینی چی شپه او ورځ هلته تیاره ده .

تیاره موسم هغه وخت دی چې لمر څلورویشت ساعته له افق څخه بنکته وي. په شمالي ناروی کې تاسو کولی شئ په ژمي کې شمالي نور یا شفق وگورئ.

Nordlys. Foto: Pxhere.com

په دوبي کې تاسو کولی شئ په شمالي ناروی کې د نیمې شپې لمر وگورئ. د نیمې شپې لمر هغه وخت لیدل کیږی چې لمر نه لویږی ، او د لمر سترګه شپه او ورځ له افق څخه بنکاري .

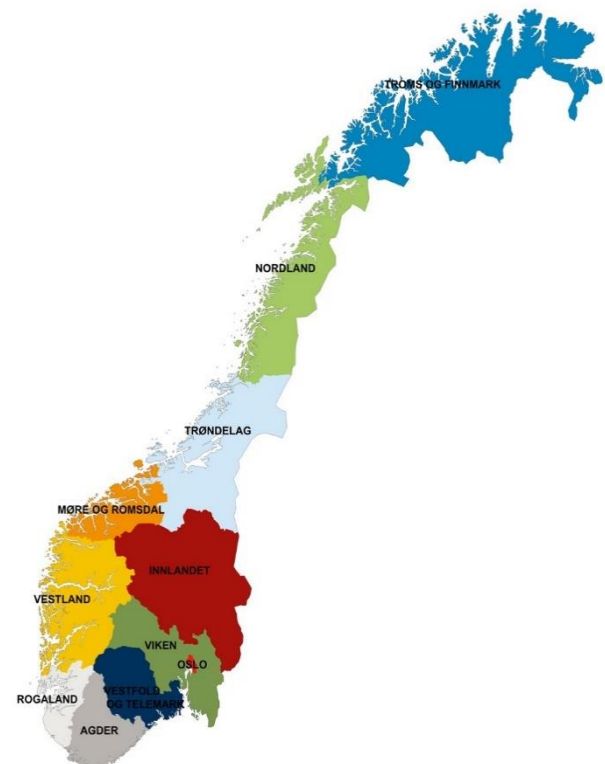
ترومس او فینمارک Troms og Finnmark ترومس او فینمارک د ټولو نه لیری پاس په شمال ختیځ کې موقعیت لري او له روسیې ، فنلینډ او سویډن سره ګډه پوله لري. ترومسو په ترومس او فینمارک کې ترټولو لوی ښار دی. د ناروی شمال Knivskjellodden ختیځ نقطه ، کنیف شلوند ، په ترومس او فینمارک کې موقعیت لري. ډیر مشهوره ځای د شمالي دماغه ده ، کوم چې د کنیف شلوند په څیر نږدې شمال کی موقعیت لري.

ناروی په پنځو زونونو یا برخو ویشل شوي ده . پاس شمال خوا ته شمالي ناروی ، وسط کی ترونده لاګ او لویډیز کې لویډیز ناروی او ختیځ خوا ته ختیځ ناروی، سویل خوا ته سویلی ناروی پرته ده.

هربرخه په ولایاتو ویشل شوی ده. ناروی یولس ولایتونه لری .

شمالي – ناروی Nord-Norge

شمالي ناروی وړاندې شمال خوا ته او همدا راز لږ څه وړاندې ختیځ خوا ته موقعیت لري.

د جنوري څخه تر اپریل پورې ، سکرې کبان لوفوتن ته د هګیو ایښودو لپاره ځي . خلک ډیرې د سکرې کبان وچه وې. کبان چې وچیرې وړ ته وچ کبان ویل کیږي. ډیرې وچ کبان نورو هیوادونو لکه ایټالیا او نایجیریا ته صادريږي.

د شمالي قطب دایره د نورلاند څخه تیريږي. د شمالي قطب د دایره شمالي خوا ته د ژمی تیاره او د اوړی د نیمې شپې لمر لیدل کیږي. هرڅومره چې شمال خوا ته لار شو، هغومره د نیمې شپې لمر موده اوډیرې، او تیاری ورځې او شپې سره ډیريږي. په شمالي قطب کې ، د نومبر له شلمې څخه د جنوري تر دوویشتمه پورې تیاره وي ، او د نیمې شپې لمر وخت د می ۱۴ څخه تر ۲۹ د جولای پورې دی .

ترونده لاګ- Trøndelag

ترونده لاګ د هیواد په وسط کې موقعیت لري چې هم یوه برخه او هم یو ولایت دی. دغې سیمې ته مرکزي او fjord ناروې هم ویل کیږي. ترونده لاګ هم اوږده ترونده هایمس fjord لور غرونه لري. ترتولو اوږد دی. ترولهټا Trondheimsfjorden فیورډن تروټولو لور غر دی. ترونده لاګ له Trollhetta .سویډن سره ګډه پوله لري په ترونده لاګ کې ترتولو لوی ښار تروندها یم دی. تروندها یم په ناروې کې دریم لوی Trondheim په ترونده Nidarosdomen ښار دی. نیداروسدومن لاګ کې اصلي کلیسا ده. دا کلیسا د مقدس اولاف پرمقبرې باندې جوړه شوې ده. مقدس اولاف د Olav وایکنګو پاچا و. هغه د ۱۰۰۰ کال شاوخوا ژوند کاوه. هغه په اروپا کې نورو هیوادونو ته تللی و او د عیسویت په اړه یې اوریدلی و.

شمالي دماغه په ناروې کې د گرځندوی یو مشهور ځای دی.

Nordkapp Foto: Andrey Armyagov, Adobestock

هامرفست Hammerfes چې د نړۍ ترټولو شمالي ښار دی ، په ترومس او فینمارک کې موقعیت لري .

نورلاند Nordland

نورلاند یو اوږد او کم سوره ولایت دی چې له په نورلاند کې Bodø سویډن سره پوله لري. بودو ترټولو لوی ښار دی.

Skrei henger til tørk på hjell. Kilde: Nærings og fiskeridepartementet

لوفوتن په نورلاند کې موقعیت لري او ډیر ټاپوګان لري. د جنوري څخه تر اپریل پورې ، په لوفوتن کې د لوفوتن د کب نیولو موسم دی . د لوفوتن کب نیولو پرمهال ، ډیرې په نامه کبان نیول کیږي. سکرې skrei اندازې د سکرې یو راز کب دی چې د بارینتس په سمندر کې پاس شمال کې ژوند کوي.

Vestfold og Telemark وستهولډ او ټېلېمارک په Viken og Innlandet. ویکن او انلانډت ختیځ ناروې کې د ناروې ترټولو پرنفوسه سیمه ده چې ۲،۵ ملیونه نفوس لري. یعنی دا چې د ناروې نږدې نیمایي نفوس په ختیځ ناروې کې ژوند کوي

ګلوما د ناروې ترټولو اوږد سیند دی. ګلوما ۶۱۹ کیلومتره اوږدوالی لري چې په شمال کې له تروندلاک څخه د ختیځ ناروې په جنوب کې رابهيږي او فريډریکستاد ته رسيږي.

Glomma har sitt utløp i Fredrikstad. Kilde: Wikipedia

ترټولو لوړ غرونه په ناروې کې، د ناروې په ختیځ کې دي د ناروې ترټولو لوړ غر Galdhøpiggen ګالډاپیګن دی. دا غر ۲۴۶۹ متر جگ والی لري چې د سمندر له سطحې څخه ۲۴۶۹ متره لوړ دی.

Galdhøpiggen. Kilde:Wikimedia Commons

هغه پریکړه وکړه چې عیسویت باید په ناروې کې یوازینی مذهب وي. د نیداروسدومن کلیسا په تروندها یم کې موقعیت لري.

Nidarosdomen Kilde: Pixabay.com

روروس یو ښار دی چې په ترونده لاګ کې موقعیت لري او پاس د روروس په غرونو کې پروت دي. دا ښار ځکه په غرونو کې پروت دی چې په ۱۶۴۴ کال هلته په غرونو کې مس وموندل شول او د مسو کانونه جوړ شول. خلک په کانونو کې د کار کولو لپاره روروس ته ورګډه شول. پدې ډول د روروس ښار وده وکړه.

Røros Foto: Lars Geithe, Flickr

ختیځ ناروې

ختیځ ناروې د هیواد هغه برخه ده چې ډیر ولایتونه لري چې یو ولایت یی اوسلو دي

Gaustadtoppen. Nede i dalen ser vi Rjukan by. Foto: Eystein M. Andersen, Riksantikvaren, Flickr

د فاریس په نوم اوبه د وېست فولد او تېلېمارک په ښار کې شته دي. د فاریس اوبه خپل نوم د منرال اوبو فاریس ته ورکړی دی. مگر فاریس د فراریس اوبو څخه نه راځي بلکه دا د ځنګل لاندې د یوې چينې څخه چې بوک سکونګ Bøkeskogen ته نږدې ده را اخیستل کيږي .

Bøkeskogen i Larvik Foto: Jostein, Adobestock

تونسبرګ Tønsberg په وېستفولد او تېلېمارک Vestfold og Telemark کې موقعیت لري او د ناروې زوړ ښار دی. دا ښار د 870 کال په شاوخوا کې تاسیس شوی Slottsfjell شلوت فیبل په ټنبرګ کې موقعیت لري او د شمالي اروپا ترټولو ویجاړ ښار دی.

Slottsfjellet i Tønsberg Foto: Celine, Adobestock

Viken – ویکن

د ویکن ولایت په ناروې کې ترټولو پرنفوسه ولایت دی. دا ولایت د سویډن سره ګډه پوله لري. د ویکن ولایت د اوسلو فیورډ څخه تر غرونو پورې،

1Mjøsa. Kilde: Wikipedia

Oslo – اوسلو

د ناروې پلازمېنه او د ناروې ترټولو لوی ښار اوسلو دی. اوسلو یو جلا ولایت دی چې د ننه په Oslofjorden اوسلو فیورډ کې موقعیت لري. شاهي ماڼۍ، ملي شورا او حکومت په اوسلو کې دي.

Stortinget Foto: Sergii Figurmyi, Adobestock

وېست فولد او تېلېمارک

Vestfold og Telemark

د وېست فولد او تېلېمارک ولایتونه د ساحل څخه تر لوړو غرونو پورې غزیدلی.

په وېست فولد او تېلېمارک کې ترټولو لوړ غر د ګوستاد توپن Gaustadtoppen غردی. ګوستاد توپن په ریکان Rjukan کې موقعیت لري او د سمندر له سطحې څخه ۱۸۸۳ متره لوړ دی.

Skjærgård Kilde: Flickr.com

په سویلی ناروی کې ترټولو لوی ښار کریستیان ساند دی. د ناروی ترټولو لوی ژوبن په کریستیان ساند کې موقعیت لري، چې د کریستیان ساند ژوبن نومېږي، مگر خلک یې اکثراً یواځې ژوبن یی بولي.

Lemurer i Kristiansand dyrepark. Foto: Kommunal – og - moderniseringsdepartementet

غربي ناروی

د لویدیز ناروی ولایتونه موره او رومسدال Møre og Romsdal، وېست لاند Vestland او روګالاند Rogaland دی. د لویدیز ناروی اوږده فیوردونو fjord او لوړ غرونو په نړۍ کې مشهوره دی. د ناروی ترټولو اوږد فیورد، د سوګنه فیورد Sognefjorden، په نوم په لویدیځ ناروی کې موقعیت لري. چې ۲۰۴ کیلومتره اوږدوالی لري.

او د سویډن له پولې څخه، د جنوبي ناروی تر مینځه پوری پراخه پروت دی.

ترټولو لوی ښارونه یی درامن Drammen ليله ستروم Lillestrøm او فریدریکستاد دی.

اینلاندت Innlandet –

اینلاندت یوازینی ولایت دی چې سواحل نلري. دا ولایت د سویډن سره ګډه پوله لري. د ناروی ترټولو لوی جهیل میوسا Mjøsa جهیل دی چې په اینلاندت ولایت کې موقعیت لري. میوسا د Skibladner په درلودلو مشهور دی. Skibladner د ناروی ترټولو پخوانۍ کښتۍ ده چې تر اوسه کار کوي Skibladner. د ایدسول Eidsvoll، هامر Hamar، ليله هامر Lillehammer او یوویک Gjovik تر مینځ تیریري.

Skibladner er et dampskip. Foto: Mahlum, Riksantikvaren

سویلی ناروی

سویلی ناروی یوازې یو ولایت لری چې اګدر Agder دی. سویلی ناروی یو ښایسته مجمع الجزایر د ټاپوګانو او وړو ټاپوګانو سره او ډیری د لمبا ځایونو لري.

وېست لاند Vestland -

وېست لاند کې لوی ښار برگن دی. برگن په ناروې کې دوهم لوی ښار دی، او دغه ښار اکثراً د لويديز ناروې پلازمېنه بلل کېږي. بريگین Bryggen په برگن کې یو مشهوره ځای دی.

Bryggen i Bergen Foto: Michelle Maria, Pixabay

په ناروې کې ډیری طبیعي یخچالونه شتون لري. طبیعي یخچال یوه لویه سیمه ده چې له یخ څخه جوړه شوې ده. ځینو ځایونو کې په دوبي کې هوا دومره سړه وي چې واوره نه ولې کېږي. نو د هر کال به نیږدو واوره ډیر ه او ډیره سړه غونډه او تلپاتی شي. تر څو چې بالاخره واوره یخ یا گنګل ته واورې. کله چې د یخ سړه سیمه ډیرلویه او درنه شي نو دگنګل ټوټې دغرو له سرو څخه په راښوېدو شي چې دی ته یو گلشیر یا طبیعي یخچال وایي .

یوستدال ایس برن Jostedalsbreen په ناروې کې ترټولو لوی طبیعي یخچال دی. یوستدال ایس برن په وېست لاند په ولایت کې موقعیت لري.

Jostedalsbreen Foto: Tania Zbrodka, Adobestock

Balestrand ligger ved Sognefjorden Foto: mariusltu, Adobestock

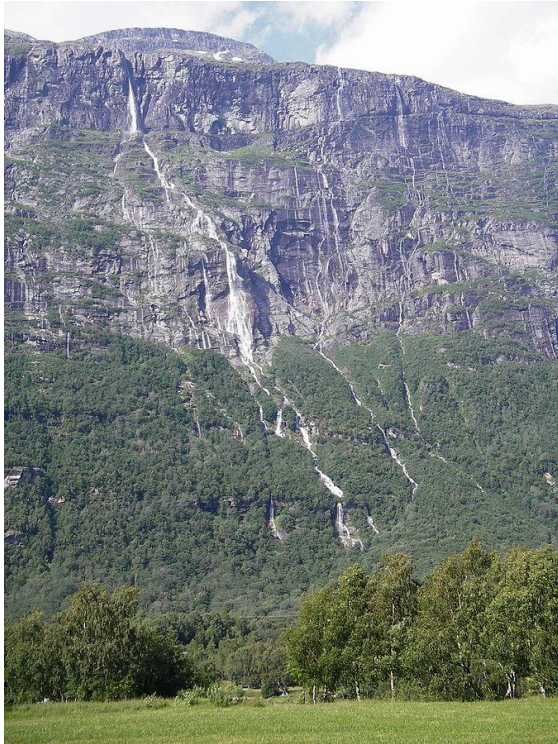
په لويديز ناروې کې نږدې ټول ښارونه د ساحل په اوږدو کې پرانه دي. په سیمه کې ترټولو لوی ښارونه برگن، Bergen، ستاوانګر Stavanger، اوله سوند Ålesund او هاګه سوند Haugesund دي.

روګالاند Rogaland -

په روګالاند کې ترټولو لوی ښار ستاوانګر Stavanger دی. د ۱۹۶۰ کلونو په وروستيو کې تیل په شمالي سمندر کې وموندل شول. او دا پریکړه وشوه چې د تیلو د صنعت مرکزي دفتر باید په ستاوانګر کې جوړ شي. دی دفتر په پیل کې څلور کارمندان درلودل. یو له دوی نه دعراق څخه و چې فاروق القاسم نومیده.

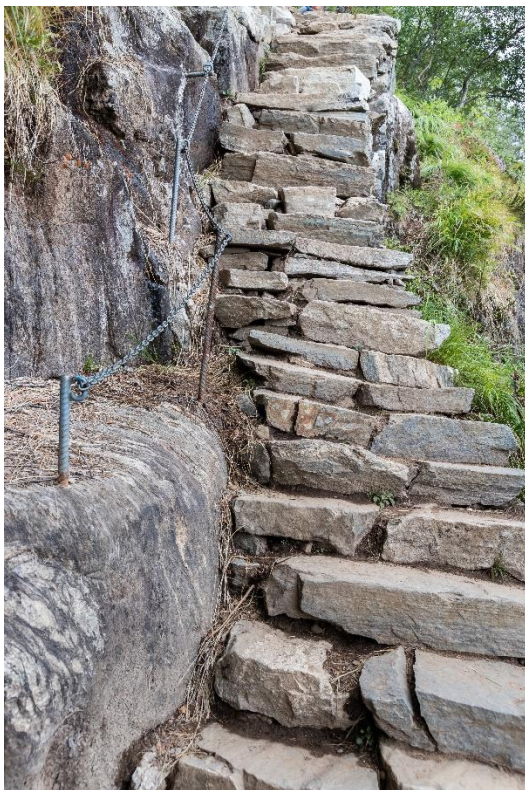

Oljeplattform Foto: Wikipedia

Figur 2 Vinnufossen. Foto: Carl S Bj, Wikipedia

د مید سوند Midsundtrappen زینه چی ۲۲۰۰ دانۍ
د ډبرو زینۍ لری، اود نیپال څخه د شیر پاس خلکو لخوا
جوړی شوی دی.

Steintrapp Foto: Arild, Adobestock

پراخه او مرتفع غرنۍ سیمه هغه اواره غرنۍ سیمه ده
چی هلته هیڅ ونې نشته، یوازې بوټي شنه کیږی .

هارډانګرویدا Hardangervidda د ناروې ترټولو لویه
پلنه غرنۍ سیمه ده. چی په وست لاند، ویکین Viken او
وېست فولد او ټېلېمارک ولایتونو کې موقعیت لري

Hardangervidda Foto: By-studio, Adobestock

مور او رومس دال Møre og Romsdal -
په مور او رومس ډال کې ترټولو لوی ښارونه
اوله سوند، مولده او کریستیان سوند دي.
د ناروې ترټولو جگ آبشار په مور او رومسډال
کې دی، چې وینوفوسین Vinnufossen
نومیږي. ترټولو مشهور آبشار ورینګفوسین
Vøringsfossen دی، چې د وېست لاند په
ولایت کې موقعیت لري. د ناروې په لوړو
آبشارونو کې ډیرې اوبه نشته.

